

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Антикризове управління

Шифр та назва спеціальності

073 – Менеджмент

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Міжнародний бізнес

Кафедра

Менеджменту (204)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Вибіркова

Семестр

7

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Угрімова Ірина Володимирівна

Iryna.Uhrimova@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту

Досвід роботи – 20 років. Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін: «Основи менеджменту», «Основи бізнес-аналізу», «Оцінка бізнесу», «Антикризове управління».

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/ugrimova-2/>

Загальна інформація

Анотація

Курс "Антикризове управління" спрямований на освоєння певних знань в області антикризового управління підприємством, його суті, тенденцій розвитку; методів управління кризовими ситуаціями; розгляд можливостей антикризового управління, його ключових факторів та методик діагностики кризових явищ.

Мета та цілі дисципліни

- формування навичок наукового аналізу з використанням сучасних концепцій і теорії антикризового управління;
- підвищення рівня управлінської компетенції за допомогою набуття спеціальної підготовки в сфері антикризового менеджменту;
- оволодіння методологією та сучасними інструментами антикризового управління;
- розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації для прийняття комплексних управлінських рішень.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

- ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- СК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК03. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
- СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
- СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

Результати навчання

- ПР01. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПР05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПР06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПР09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
- ПР11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 102 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Мікроекономіка, Економічна інформатика, Економіка підприємства, Теорія організацій, Основи менеджменту, Фінанси, гроші та кредит, Маркетинг, Стратегічний менеджмент, Інноваційний менеджмент, Управління людськими ресурсами.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях відбувається розв'язання задач, різних видів завдань, кейсів, використовується проектний підхід до навчання, командна робота, проблемне навчання. Під час виконання завдань здобувачі використовують різні програми: Word, Excel та інші. Навчальні матеріали доступні студентам через OneNote, Teams.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

- Тема 1. Кризи і стійкість підприємств.
1. Загальні поняття про кризу і кризові явища.
 2. Причини виникнення криз та класифікація кризових явищ.
 3. Мета і завдання антикризового управління.
 4. Основні ознаки антикризового управління.
- Тема 2. Система заходів щодо кризових ситуацій в фінансовій діяльності підприємства.
1. Циклічність криз та сутність економічного циклу.
 2. Фінансова криза, її різновиди.
 3. Принципи антикризового фінансового управління.
 4. Політика антикризового фінансового управління.
- Тема 3. Методологічний інструментарій економічної діагностики підприємства.

1. Загальна характеристика діагностики кризових явищ.
2. Методичні підходи в діагностиці стану підприємства.
3. Прийоми та способи аналізу і оцінки стану підприємства.
4. Фундаментальна діагностика.

Тема 4. Управління підприємством в кризовому стані.

1. Система антикризового управління підприємством.
2. Реорганізація і реструктуризація.
3. Санація і банкрутство.

Тема 5. Основні інструменти антикризового управління.

1. Антикризові програми та плани.
2. Стратегія підприємства, етапи її розробки.
3. Інновації як інструмент антикризового управління.
4. Маркетингова політика як інструмент антикризового управління.
5. Прогнозування і планування в антикризовому управлінні.
6. Бюджетування в діяльності підприємства.

Тема 6. Організація робіт по виходу підприємства із кризи.

1. Аналіз і прогнозування розвитку кризової ситуації.
2. Створення антикризової команди і планів дій.
3. Система прийняття рішень і реалізація антикризових заходів.
4. Модель менеджера антикризового управління.
5. Консалтинговий менеджмент як елемент АУ.
6. Місце аутсорсингу в антикризовому управлінні підприємством.

Теми практичних занять

Заняття 1. Класифікація криз, види та групи криз.

Розгляд прикладів та кейсів.

Заняття 2. Фінансова криза, її різновиди.

Розгляд прикладів та кейсів.

Заняття 3. Методологічний інструментарій економічної діагностики підприємства .
Якісні та кількісні методи діагностики.

Заняття 4. Основні джерела інформації для аналізу і оцінки стану підприємства.

Звітність підприємства.

Заняття 5. Методики оцінки фінансового стану підприємства.

Заняття 6. Горизонтальний та вертикальний аналіз звітності підприємства.

Заняття 7. Аналіз власного капіталу підприємства.

Заняття 8. Аналіз позикового капіталу підприємства.

Заняття 9. Аналіз майнового стану підприємства.

Заняття 10. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.

Заняття 11. Аналіз рентабельності підприємства.

Заняття 12. Аналіз ділової активності підприємства.

Заняття 13. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

Заняття 14. Банкрутство підприємства як інструмент антикризового управління.

Розгляд кейсів та задач з прикладами проведення процедури банкрутства підприємств.

Заняття 15. Реструктуризація як інструмент антикризового управління.

Розгляд кейсів та задач з прикладами проведення процедури реструктуризації підприємства.

Заняття 16. Захист індивідуальної роботи здобувачами та підсумки.

Теми лабораторних робіт

Планом не передбачено.

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального завдання - реферату за проблемними питаннями курсу . Результат написання реферату оформлюється у письмовий звіт та готується презентація. Рекомендуються використовувати додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення дисципліни та аналізу.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

- 1 Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 31, ст. 440. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
- 2 Антикризове управління підприємством : навч. посібник / О. В. Портна, Н. Ю. Єршова, І. А. Юр'єва. Львів : Магнолія 2013. 283 с.
- 3 Антикризове управління: навчальний посібник / Б.Г. Шелегеда, О.М. Шарнопольська, М.В. Румянцев. ТОВ «ВРА «Епіцентр», 2013. 252 с.
- 4 Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / В. О. Василенко. К.: ЦУЛ. 2013. 504 с.
- 5 Кривов'язук І.В. Економічна діагностика: навч. посібник. – К. Центр учбової літератури, 2013. 456 с.
- 6 Кульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.
- 7 Полінкевич О. М. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посіб. [текст] / О. Полінкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. 400 с.
- 8 Санація підприємств : підручник / І. Н. Карпунь ; Львівський держ. ін-т новітніх технологій та управління ім. В. Чорновола. Львів : Магнолія, 2008. 448 с.
- 9 Управління фінансовою санацією підприємств : підручник / О. О. Терещенко ; КНЕУ. Київ : КНЕУ, 2006. 552 с.
- 10 Верховна Рада України/ Офіційний вебпортал парламенту України // <http://www.rada.gov.ua/#>

Додаткова література:

- 1 Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / [за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової] – К. : «Центр учбової літератури», 2013. 384 с.
- 2 Маркіна І.А., Угрімова І.В. Реструктуризація як інструмент підвищення стратегічної стійкості підприємства: теорія та досвід м'ясопереробної галузі України: Запоріжжя. «Інтер-М», 2016. 236 с.
- 3 Нижник В. М. Управління підприємством: організаційно-економічний аспект / В. М. Нижник. – Хмельницький : ХНУ, 2010. 389 с.
- 4 Отенко І.П. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І.П. Отенко, Г.Ф. Азаренков, Г.А. Іващенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с. [електронний ресурс]. – URL: https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/27576/mod_resource/content/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD_%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7_2015.pdf
- 5 Скібицький О.М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009.
- 6 Скібицький О.М., Матвеева В.В., Скібицька Л.І. Менеджмент підприємницької діяльності. Навч. посібник / за ред. Л.І. Скібицької, К. Кондор, 2011.
- 7 Методичні вказівки до виконання індивідуального розрахункового завдання з курсу Антикризове управління / Угрімова І.В Харків : НТУ "ХПІ", 2023. С.40.
- 8 Методичні рекомендації по виявленню ознак неплатоспроможності підприємства і ознак дій по прихованню банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведенню до банкрутства: затверджені наказом Мінекономіки України від 19.01.2006 року № 14 – [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=161074

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкове оцінювання у вигляді іспиту (40%) та поточного оцінювання (60%).
40% залік: білети або тестування
60% поточне оцінювання:
20% оцінювання виконаних завдань на практичних заняттях; презентації у невеликих групах,
20% присутність та активна участь на лекційних заняттях,
20% захист реферату.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА